

KOHTUMÄÄRUS

Kohus	Tallinna Halduskohus
Kohtunik	Lea Kuuse
Määruse tegemise aeg ja koht	22. oktoober 2008. a, Tallinn
Haldusasja number	3-08-1216
Haldusasi	O.B.u kaebus Murru Vangla 28.03.2008. a kirja nr 6-10/880-1 ja Justiitsministeeriumi 20.05.2008. a vaideotsuse nr 11-7/2423 tühistamiseks ning Murru Vangla kohustamiseks väljastada hügieenipakk 1 kord iga 3 kuu tagant.
Menetlustoiming	Kaebuse tagastamine
Resolutsioon	1. Tagastada O.B.u kaebus HkMS § 11 lõike 3 alusel. 2. Sekretäril saata käesolev määrus kaebuse esitajale.
Edasikaebamise kord	Määruse peale võib esitada määruskaebuse Tallinna Ringkonnakohtule Tallinna Halduskohtu kaudu 10 päeva jooksul arvestes määruse kättesaamisest (HkMS § 11 lg 8).

1. Tallinna Halduskohtusse saabus 20.06.2008. a O.B.u kaebus Murru Vangla 28.03.2008. a kirja nr 6-10/880-1 ja Justiitsministeeriumi 20.05.2008. a vaideotsuse nr 11-7/2423 tühistamiseks ning Murru Vangla kohustamiseks väljastada 1 kord iga 3 kuu jooksul hügieenitarbed (šampoon, habemeajamisvaht või –kreem ja rohkem seepi).

2. Kohus jättis 13. augusti 2008. a määrusega kaebuse käiguta selles esinevate puuduste tõttu. Kohus juhtis kaebuse esitaja tähelepanu asjaolule, et Murru Vangla 02.07.2008. a vastusest 26.06.2008. a kohtunõudele nähtub, et kaebuse esitajale on hügieenipakke väljastatud 07.03.2008 ning 14.04.2008. Seega on kaebuse esitaja taotletav eesmärk saavutatud, mistõttu palus kohus kaebuse esitajal teatada, kas tal jätkuvalt esineb huvi kaebuse edasiseks menetlemiseks või on selline huvi asjaolude tõttu ära langenud. Muu hulgas selgitas kohus kaebuse esitajale kohtu pädevust haldusorgani kaalutlusotsuse kontrollimisel ning vajadust ümber formuleerida esitatud kohustamistaotlus. Puudused esinesid ka vaideotsuse tühistamistaotluses. Kuivõrd kaebuses esines olulisi puudusi, mis ei võimaldanud kaebust menetlusse võtta, andis kohus kaebuse esitajale 15-päevase tähtaja puuduste kõrvaldamiseks. Nähtuvalt väljastusteatetest sai kaebuse esitaja kohtu 13. augusti 2008. a määruse kätte 19. augustil 2008. Kohtusse saabus kaebuse täiendus 03.09.2008. a, milles kaebuse esitaja kinnitab oma huvi kaebuse edasise menetlemise jätkamiseks.

3. Tallinna Halduskohtu 16. septembri 2008. a määrusega jättis kohus O.B.u taotluse riigilõivu tasumisest vabastamiseks rahuldamata ning andis kaebuse esitajale 80 krooni suuruse riigilõivu tasumiseks 15-päevase tähtaja arvates 16. septembri 2008. a määruse punkti 1 jõustumisest. Nähtuvalt väljastustest sai kaebuse esitaja 16.09.2008. a määruse kätte 22. septembri 2008.

4. Tulenevalt HkMS § 5 lõikest 1 juhindub halduskohus halduskohtumenetluse seadustikuga reguleerimata küsimustes tsiviilasjade hagimenetlusele kohaldatavatest sätetest, kui seadusega ei ole ette nähtud hagita menetluse sätete kohaldamine. Sama paragrahvi lõike 2 kohaselt arvestab halduskohus tsiviilkohtumenetluse sätetest juhindudes halduskohtumenetluse erisusi. Tsiviilkohtumenetluse seadustiku (TsMS) § 466 lõike 3 kohaselt jõustub määrus, mille peale saab esitada määruskaebuse, kui seaduse järgi ei saa määruse peale enam edasi kaevata või kui määruskaebus jäetakse jõustunud lahendiga rahuldamata või läbi vaatamata. Käesoleval juhul oli määrus edasikaevatav ning määruskaebuse esitamise tähtaeg hakkas kulgema 22. septembrist 2008, seega tähtaeg saabus 2. oktoobril 2008. Nimetatud kuupäevaks kohtusse kaebuse esitaja määruskaebust esitanud ei olnud, mistõttu jõustus 16. septembri 2008. a määrus 3. oktoobril 2008. Riigilõivu tasumiseks määratud 15-päevane tähtaeg hakkas seega kulgema 3. oktoobril 2008 ning tähtaeg saabus 18. oktoobril 2008. Tsiviilseadustiku üldosa seaduse (TsÜS) § 136 lõike 8 kohaselt, kui tahteavalduse tegemiseks või kohustuse täitmiseks ettenähtud tähtpäev satub riigipühale või muule puhkepäevale, loetakse tähtpäev saabunuks puhkepäevale järgneval esimesel tööpäeval. Kuivõrd 18. oktoober 2008 oli puhkepäev, siis saabus riigilõivu tasumise tähtaeg 20. oktoobril 2008. Käesolevaks ajaks ei ole kohtusse saabunud riigilõivu tasumist tõendavat dokumenti ega nähtu riigilõivu tasumist ka elektroonilisest andmebaasist.

5. 26. septembril 2008. a saabus kohtusse kaebuse esitaja teatis, milles kaebuse esitaja asus seisukohale, et kohus on 16. septembri 2008. a määrusega rikkunud Euroopa Inimõiguste ja Põhivabaduste Konventsiooni (EIÕK) § 6 lõiget 1. Kohus on seisukohal, et esitatud teatist määruskaebusena kohtu 16. septembri 2008. a määrusele käsitleda ei saa, kuivõrd kaebuse esitaja tegelik tahe ei ole suunatud riigilõivu tasumisest vabastamata jätmise määruse tühistamisele, vaid kaebuse esitaja on avaldanud oma seisukohta kohtu määratud tähtaja osas, viidates sealjuures EIÕK art 6 lõike 1 rikkumisele. EIÕK art 6 lõike 1 kohaselt on igal inimesel oma tsiviilõiguste ja -kohustuste või temale esitatud kriminaalsüüdistuse üle otsustamise korral õigus õiglasele ja avalikule asja arutamisele mõistliku aja jooksul sõltumatus ja erapooletus, seaduse alusel moodustatud õigusemõistmise volitustega institutsioonis. Sama lõike teise lause kohaselt kuulutatakse kohtuotsus avalikult, kuid ajakirjanikke ja üldsust võidakse demokraatlikus ühiskonnas eemaldada kas kogu või osast protsessist kõlbluse, avaliku korra või riigi julgeoleku huvides või kui seda nõuavad alaealise huvid või osapoolte eraelu kaitse või erilistel asjaoludel, kus avalikkus võib kahjustada õigusemõistmise huve, ulatuses, mis on kohtu arvates vältimatult vajalik. Seega on kaebuse esitaja tahe suunatud kohtu määratud puuduse kõrvaldamise tähtaja pikkusele, mitte riigilõivust vabastamata jätmisele. Tallinna Ringkonnakohus on oma 13. aprilli 2007. a määruses nr 3-07-207: „*Kaebuse käiguta jätmise ja puuduste kõrvaldamiseks tähtaja andmise kohta tehtud määruse peale halduskohtumenetluse seadustik edasikaebe võimalust ette ei näe. Vastuväiteid kohtu sellisele määrusele saab esitada juhul, kui kohus kaebuse tagastab (HKMS § 11 lg 8).*“ Samuti märgib kohus, et kaebuse esitaja on korduvalt esitanud määruskaebusi muudes haldusasjades ning on teadlik kohtumääruse vaidlustamisest ja määruskaebusele esitatavatest nõuetest, mistõttu puudub ka sel põhjusel alus eeldada, et kaebuse esitaja võis teatise esitamisel tegelikult soovida esitada määruskaebust.

6. Tulenevalt Halduskohtumenetluse seadustiku (HkMS) § 11 lõikest 3 tagastab halduskohus kaebuse või protesti määrusega selle esitajale, kui kaebuse või protesti esitaja ei ole määratud tähtajaks puudusi kõrvaldanud. Sellisest tagajärjest on kohus teavitanud ka kaebuse esitajat oma 16. septembri 2008. a määruses. Eeltoodust tulenevalt on kohus seisukohal, et kuivõrd tegemist on puudusega, mis

takistab kaebuse menetlusse võtmist ning kaebuse esitaja ei ole seda puudust kohtu määratud tähtaja jooksul kõrvaldanud, siis kuulub kaebus selle esitajale tagastamisele.

Lea Kuuse
Kohtunik